

KASTEEL AMERONGEN

BULLETIN

Herfst 1993

Uitgave

Stichting Vriendenkring Kasteel Amerongen

Onderhoud van
groenvoorzieningen en
renovatie kasteeltuin
Amerongen uitgevoerd
door

Tuin- en plantsoenaanleg

Van Ginkel

Castor 64, Postbus 11, 3900 AA Veenendaal, tel. 08385-19039

HERBERG
DEN ROODEN LEEUW

IN DEN KROMME HOECK

DROSTESTRAAT 35
3958 BK AMERONGEN
TELEFOON 03434-54055

KEUKEN OPEN:
VOOR UW LUNCH OP AFSpraak
DAGELIJKS VAN 12.00 tot 14.00 UUR
EN VOOR UW DINER
DAGELIJKS VAN 18.00 tot 21.30 UUR
ZATERDAG EN ZONDAG GEEN LUNCH
WOENSDAG GESLOTEN

KASTEEL AMERONGENBULLETIN10^e jaargang

no. 27

herfst 1993

INHOUD:

Doelstelling en Donateurs	blz.	2
Een legpuzzle op reuze-formaat	"	4
In de schijnwerper..... het clavecimbel	"	13
Belle van Zuylen en Kasteel Amerongen	"	14
Oude lakens voor Kasteel Amerongen	"	24
Tuinkabouters voor het fijne, Boskabouters voor het grove werk	"	24
Kerstmarkt 1993	"	27
Agenda Huisconcerten 1994	"	28
Indrukken van bezoekers	"	29
Kasteel Amerongen mag reserve vormen	"	31
Colofon	"	31

DOELSTELLING

De Stichting Vriendenkring Kasteel Amerongen is opgericht in 1983 en heeft ten doel behulpzaam te zijn bij het verwezenlijken van de doelstellingen van de in Amerongen gevestigde "Stichting Kasteel Amerongen" door:

- het verzamelen van fondsen uit donaties en schenkingen ten behoeve van restauratie en onderhoud van het kasteel Amerongen met bijgebouwen, tuinen, inventaris, archief en verdere aanbehoren;
- aankoop van voorwerpen welke een verantwoorde aanvulling betekenen op de aanwezige inventaris en archieven;
- het organiseren van muziekuitsvoeringen, excursies, voordrachten, etc., waarvan de opbrengsten ook een steunpunt vormen;
- het verrichten van onderzoek en het uitgeven van publicaties over het kasteel en zijn vroegere bewoners, een en ander in overeenstemming met de wensen van en in overleg met het Dagelijks Bestuur van de Stichting Kasteel Amerongen en in het algemeen het bevorderen van alle activiteiten in het belang van de instandhouding en openstelling van het kasteel als museum;
- het coördineren en motiveren van vrijwillige helpers.

De Stichting is door de fiscus gerangschikt als instelling in de zin van artikel 24 I der Successiewet 1956.

Kasteel Amerongen is één van de weinige opengestelde kastelen in Nederland, waarvan de inventaris, na het vertrek van de laatste particuliere eigenaren, volledig in tact is gebleven. Vrijwel nergens anders treft men een ambiance aan, welke zo de aristocratische sfeer van vroegere tijden weerspiegelt als op Kasteel Amerongen.

De oudste meubels dateren van vóór de brand van 1673 en zijn later door de verschillende bewoners aangevuld tot de collectie die nu aanwezig is, waarin begrepen de fraaie historische toetsinstrumenten.

De collectie is nooit versnipperd omdat zij lange tijd volgens het Engelse erfrecht (naar nationaliteit van de meeste bewoners) op de oudste zoon vererfde.

Die eeuwenlange aanwezigheid van de meubels in hetzelfde huis en vaak op dezelfde plaats is een unicum in Nederland en maakt het voor de Stichting-eigenaresse de moeite waard

om die lijn voort te zetten en het vele achterstallige onderhoud door restauratie op te heffen.

De eerste fase van de restauratie, met herstel aan de kap en de buitenmuren van dit zo imponerende 17de eeuwse huis, is voltooid. De restauratie van de bijgebouwen is als deel A van fase twee eveneens afgerond.

Van subsidies en entreegelden alleen is het niet mogelijk de exploitatie en de restauratie te bekostigen.

Het is daarom verheugend dat zich telkens nieuwe donateurs aanmelden en dat er bovendien óók schenkingen worden gedaan.

DONATEURS:

genieten, op vertoon van hun geldige kaart - gedurende de openingstijden - vrij toegang tot het Kasteel, de tuinen en het park, terwijl zij reductie ontvangen op toegangskaarten voor concerten of bij bijzondere evenementen.

de donateurskaart is persoonlijk

Donateurs betalen (min.) f 25,- p.p. per kalenderjaar.

Donateur-voor-het-leven minimaal per persoon f 250,-.

Postbank rek. 6163, t.n.v. penningmeester Stichting Vriendenkring Kasteel Amerongen.

* * *

Tot de bijgebouwen van Kasteel Amerongen behoren o.a.

- * de Oranjerie, waarin de Winkel is ondergebracht;
- * de Stallen, nu de theeschenkerij 'de Paardestal' tel. 03434-54735 of 53701;
- * het Koetshuis, een ruimte geschikt voor receptie, lezing, vergadering, congres of feest.

Voor gebruik van het Koetshuis schriftelijk verzoek aan:
Stichting Vriendenkring Kasteel Amerongen,
t.a.v. mevrouw H.T.M. Bruins Slot - de Jong,
Drostestraat 20, 3958 BK Amerongen.

Dit, na telefonisch overleg met betrekking tot de agenda, met mevrouw A. Eijffius - Muller, administratie Kasteel Amerongen tel. 03434 - 54212 (10.00 - 15.00 uur).

* * *

EEN LEGPUZZLE OP REUZE-FORMAAT

Betimmeringen in de opslag

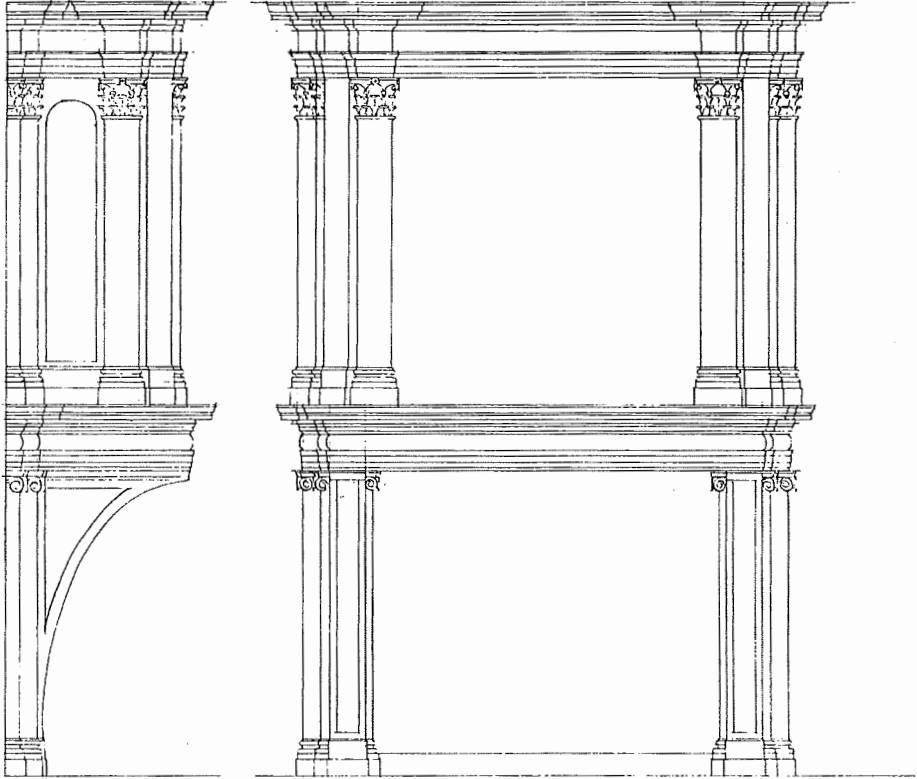
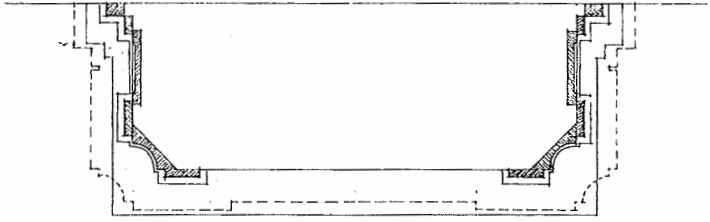
Voor de restauratie van het stalgebouw van Kasteel Amerongen kon beginnen moest de zolder ervan ontruimd worden. Er bleken een aantal houten onderdelen van interieur-betimmeringen opgeslagen te zijn. Het waren de stukken van een legpuzzel op reuze-formaat. Het aaneen leggen daarvan ging de ruimtelijke en mijn fysieke mogelijkheden verre te boven, zodat er niets anders op zat dan de onderdelen op te meten en op tekening aan elkaar te passen. Het resultaat daarvan is op bijgaande tekeningen weergegeven. Enkele onderdelen bleken er niet bij te passen; deze zijn dus ergens anders van afkomstig. Voorts bleken enkele onderdelen te ontbreken.

De onderdelen, die alle van grenehout zijn, hebben behoord tot twee verschillende interieurstukken, namelijk een schouwmantel (d.w.z. de omlijsting van een stookplaats met de omtimmering van de rookvang of boezem daarboven) en de omlijsting van een onbekend object, vermoedelijk een deur met een schildering daarboven. De twee interieurstukken zijn even hoog, namelijk ca 4,21 m, zodat ze van dezelfde verdieping van een gebouw afkomstig kunnen zijn, of zelfs uit eenzelfde vertrek. Uit de verschijningsvorm van de schouwmantel blijkt dat deze uit de tweede helft van de 17de eeuw dateert: in het stadhuis van Enkhuizen bevindt zich een vergelijkbaar exemplaar uit ca 1688, evenals - dichter bij - in het oude stadhuis van Rhenen. Het andere interieurstuk, de omlijsting, is kennelijk even oud. Het hout verkeert over het algemeen in goede toestand, maar het fijne snijwerk heeft over het algemeen veel geleden; van dat laatste is veel los geraakt, beschadigd of verloren gegaan.

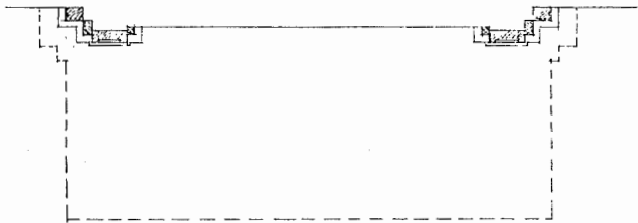
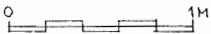
Van het onderstuk van de schouwmantel zijn aanwezig: de twee schorende wangen, die de stookplaats flankeerden, met aan weerszijden halve pilasters met Ionische kapiteeltjes en bekroond door een hoofdgestel of entablement en de schouw balk in de vorm van eenzelfde entablement *).

Van de boezemomtimmering zijn er de twee zijstukken voorzien van gecanneleerde pilasters met Corinthische kapite-

*) zie blz. 12 voor de 'moeilijke begrippen' (red.)

KASTEEL AMERONGEN
SCHOUWMANTEL (IN OPSLAG)
R.D.M.Z. FEBR. 1912 G.B.

Kasteel Amerongen - schouwmantel (in opslag).

1. Rechter wang van de schouwmantel, waarachter een deel van de linker wang ligt.
foto genomen op 18 december 1991 door
P. van Galen, Rijksdienst voor de Monumentenzorg

2. Linker zijkant van de boezem van de schouwmantel.
foto genomen op 18 december 1991 door
P. van Galen, Rijksdienst voor de Monumentenzorg

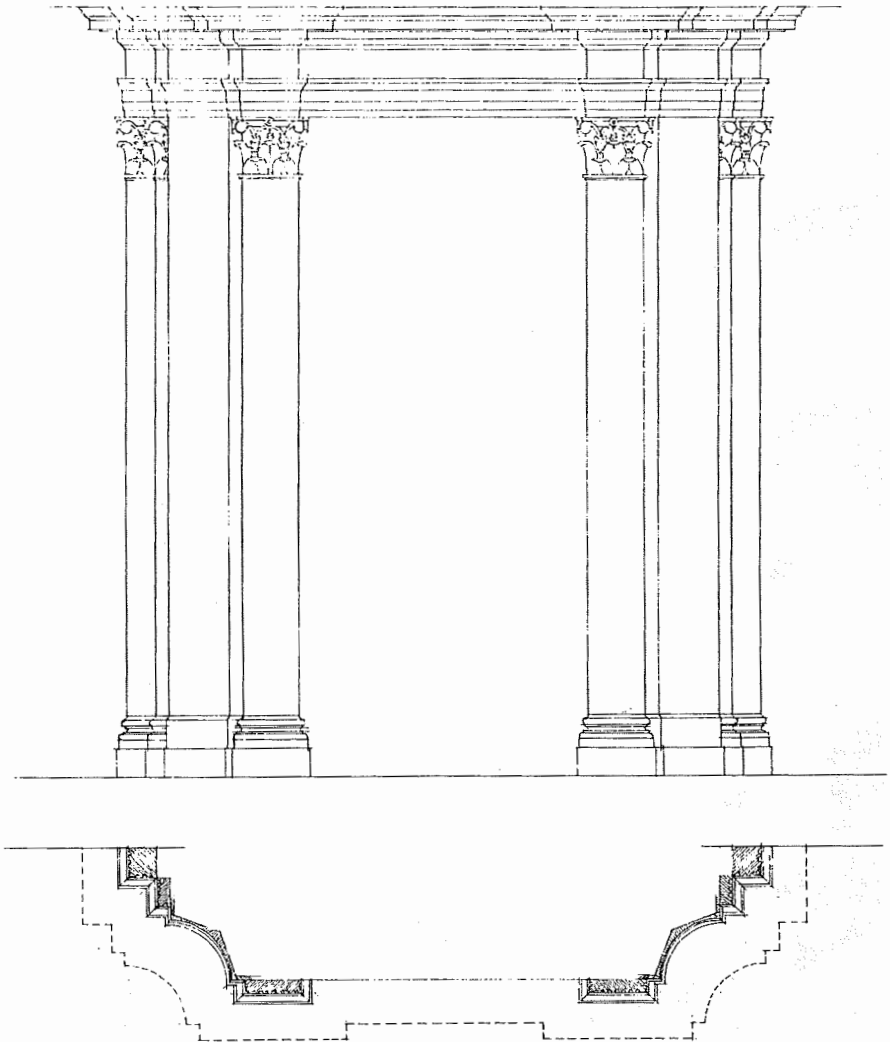
len en entablement, twee dito pilasters met dito kapitelen en entablement, afkomstig van de voorzijde, die aansloten op de zijstukken, en de kroonlijst (d.w.z. de bovenlijst van het entablement) van het middengedeelte van de voorzijde. Niet duidelijk is waar de gevonden twee voluten van een gewoon Ionisch kapiteel thuis horen. Ook is niet bekend wat zich aan de voorzijde van de boezem heeft bevonden tussen de twee pilasters, maar hier valt te denken aan een schilderstuk.

De omlijsting van de veronderstelde deur kwam aan beide zijden naar voren ten opzichte van de wand door middel van twee verspringende halve pilasters en een concaaf bochtstuk. Op dat laatste sloot een frontale pilaster aan naast het deurkozijn. De pilasters zijn voorzien van cannelures en worden bekroond door Corinthische kapitelen. Het geheel wordt bekroond door een entablement. De meeste stukken zijn er nog; alleen een van de bochtstukken (met architraaf en fries) en het architraaf en fries boven het veronderstelde schilderstuk ontbreken.

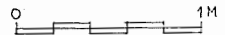
De herkomst van de twee betimmeringen is (nog) niet bekend. Qua datering kunnen zij uit Kasteel Amerongen afkomstig zijn, maar het is ook denkbaar, dat ze in Kasteel Zuylenstein thuis hebben gehoord. Als het eerste het geval is, dan moeten ze uit een vertrek op de verdieping komen, omdat ze te laag zijn voor de beletage en te hoog voor de tweede verdieping. Het vertrek boven de noordelijke helft van de grote zaal lijkt dan het meest in aanmerking te komen, omdat dit het enige vertrek is met een niet nabij een hoek gelegen toegangsdeur. Dit vertrek heeft nu een met taferelen beschilderd behang uit de 19de eeuw (zie Marieke Knuijt in Bulletin nr. 17, zomer 1990, blz. 19, 'Historische behangsels op Kasteel Amerongen') en een eveneens 19de-eeuwse schoorsteenmantel. Wellicht kan archief-onderzoek uitsluitsel geven. De onderdelen zelf doen er het zwijgen toe; ze zijn nu in het kasteel opgeslagen, deels op zolder, deels in het souterrain.

G. Berends

Rijksdienst voor de Monumentenzorg

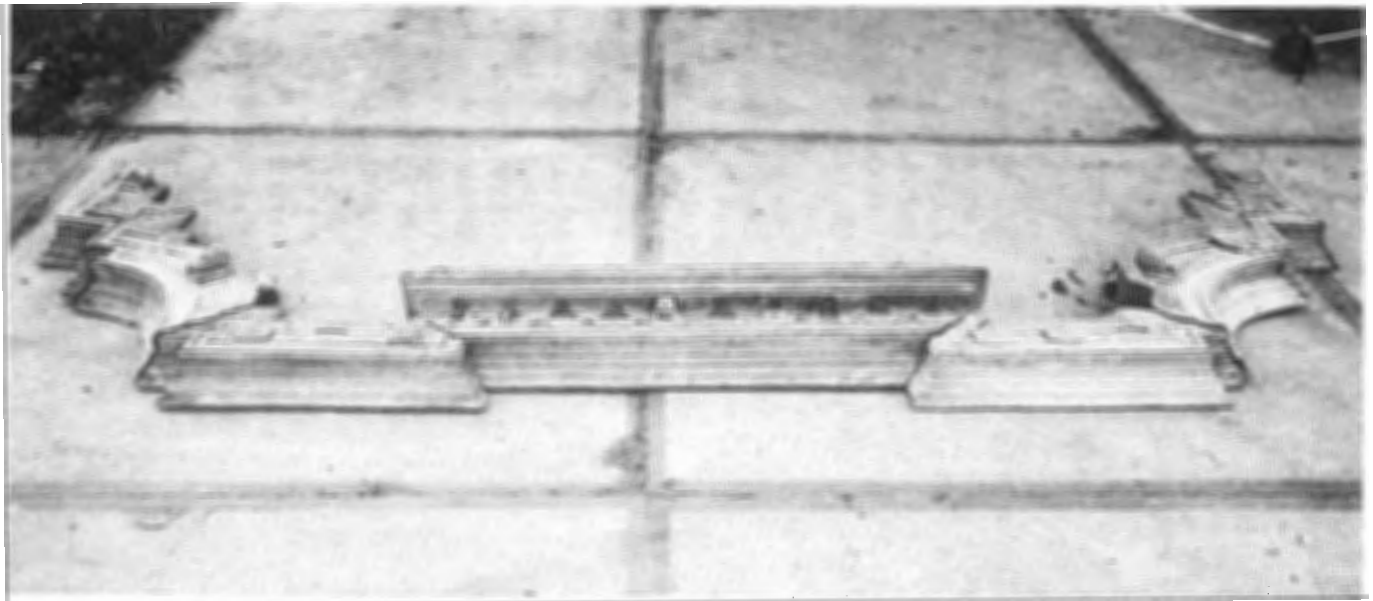
KASTEEL AMERONGEN
OMLIJSTING (IN OPSLAG)
R.D.M.Z. FEBR. 1992 G.D.

Kasteel Amerongen - omlijsting (in opslag)

3. Verspringende halve pilasters, een frontale pilaster en een bochtstuk van de (veronderstelde) deuroplijsting, alle voorzien van het aansluitende gedeelte van het hoofdstel. (foto: P.van Galen, Rijksdienst voor de Monumentenzorg, 18 dec. 1991.

4. De aan elkaar gelegde onderdelen van de kroonlijst van de (veronderstelde) deuroplijsting (de onderzijde boven).
foto: P. van Galen, Rijksdienst voor de Monumentenzorg, genomen op 18 dec. 1991.

Verklaring van enkele termen:

basement	voetstuk van een dragend element (zoals een zuil of een pilaster)
boezem = rookvang	het rookvangende element boven de stookplaats voor een open vuur
cannelure	smalle verticale groef
concaaf	holrond
Corinthische orde	klassieke bouwtrant, o.a. gekenmerkt door kapitelen voorzien van acanthusbladeren en voluten
gecannelleerd	van cannelures voorzien
hoofdgestel = entablement	op zuilen of pilasters rustend horizontaal lijstwerk, bestaande uit (van beneden naar boven) een architraaf , een (vaak vlak) fries en een (uitspringende) kroonlijst
Ionische orde	klassieke bouwtrant, o.a. gekenmerkt door kapitelen voorzien van voluten en een eierlijst (= een horizontale lijst voorzien van eivormige figuurtjes)
kapiteel	bovenstuk van een dragend element (zoals een zuil of een pilaster) van een vorm, die specifiek is voor een bepaalde bouwstijl
pilaster	een schacht, die een weinig uitspringt voor het vlak ter weerszijden en die voorzien is van een basement en een kapiteel
voluut	spiraalvormig zij- of hoekstuk van een klassiek kapiteel
wang	zijkant van de stookplaats voor een open vuur

IN DE SCHIJNWERPER HET CLAVECIMBEL

De woorden restaureren/conserveren zijn niet van de gesprekstafel weg te denken. Met een bijdrage uit het Provinciale museumkrediet (toegekend in 1992) werd de restauratie en conservering van enkele meubels, muziekinstrumenten en schilderijen uit de collectie van Kasteel Amerongen mogelijk gemaakt. Dit krediet is bedoeld om musea in staat te stellen maatregelen te nemen voor het behoud van de collectie en het verbeteren van de presentatie ervan aan het publiek. In die zin heeft het Deltaplan Cultuurbehoud eenzelfde doel, maar dan gericht op de museumstukken die in dépôt bewaard worden: waar wordt 'n object opgeborgen en op welke manier? Kasteel Amerongen heeft dankbaar gebruik gemaakt van het Provinciale initiatief en kan zich gelukkig prijzen onder de belangrijke collectie muziekinstrumenten een 18de-eeuwse harp en **een zeer bijzonder clavecimbel** te kunnen laten zien aan de bezoeker van het kasteel. Waardoor bijzonder? Omdat het zich bijna volledig in de oorspronkelijke staat bevindt. Men stelde: "De werkzaamheden aan het instrument zullen dan ook zeer terughoudend moeten zijn en niet ingrijpen in de authenticiteit van dit object".

Wie kan er beter over de werkwijze aan het clavecimbel vertellen dan de restaurator zelf? Het is de bedoeling deze lezing door de heer W. Vermeulen op een zondag in het voorjaar van 1994 te organiseren. Ter omlijsting van de middag en als een soort "welkom thuis" zal er - na een theepauze - een klein concert op het clavecimbel gegeven worden. Eerdaags komt het clavecimbel terug op Amerongen!

In het volgende Bulletin worden de datum, de tijd en wie het clavecimbel zal bespelen, bekend gemaakt. Ook de harp was enige tijd te gast in de werkplaats van de heer Vermeulen. Er is bij dit instrument herstel toegepast doch niet zodanig dat het weer bespeelbaar is. Dat zou de oorspronkelijke echtheid welzeker tenietgedaan hebben.

Terwijl het bovenstaande voor de drukker klaar gemaakt wordt, verschijnt NRC Handelsblad (Cultureel Supplement 29-10-'93) met een artikel "de praktijk van het Deltaplan voor het Cultuurbehoud". Leerzaam om te lezen; voor wie er niet zozeer thuis is in dit specifieke Deltaplan, geeft het artikel inzicht in de toekomstplannen.

Zij was vaak te gast op Amerongen. Bovendien is de dit jaar toegespitste belangstelling voor Belle van Zuylen, met als Nederlands hoogtepunt de door Pierre H. en Simone Dubois geschreven biografie een tweede goede reden om het onderstaande artikel met genoegen over te nemen uit de september 1993 uitgave nr. 18 van 'Lettre de Zuylen et du Pontet', Bulletin van het Genootschap Belle de Zuylen/ Association Isabelle de Charrière en van de Association Suisse des Amis de Madame de Charrière.

BELLE VAN ZUYLEN en KASTEEL AMERONGEN

Voordracht gehouden door Simone Dubois op Kasteel Amerongen op zaterdag 5 juni 1993 ter gelegenheid van de feestelijke afsluiting van de landelijke cursus 1992-1993 van 'De Literaire Salon'.

Tussen Slot Zuylen en Kasteel Amerongen hebben altijd banden bestaan. Ik zal mij echter beperken tot de periode die ons hier het meest interesseert, namelijk die van Belle van Zuylen en haar nicht Anna Elisabeth van Tuyll van Se-rooskerken (Annebetje). 1)

Het kasteel Amerongen 2) werd toen al sinds generaties bewoond door de adellijke familie van Reede, een familie die er in 1692 nog de klinkende titels van graaf van Athlone en baron van Agrim bijkreeg. Die titels werden aan Godard van Reede verleend door de prins van Oranje, Willem III, nadat deze door zijn huwelijk met Mary Stuart in 1689 koning van Engeland was geworden. Godard van Reede had in Ierland belangrijke overwinningen behaald op de katholieken en er de macht van Willem III voorgoed gevestigd. In Nederland werden tijdens de Republiek geen adellijke titels meer verleend. Dat kon wel in Engeland en zo kregen Nederlanders Engelse titels, een Bentinck zelfs die van hertog van Portland. Die titels waren erfelijk maar gingen alleen over op de oudste zoon.

Ik herinner er terloops even aan dat we nu nog steeds getuige zijn van de nooit aflatende strijd in Noord-Ierland tussen katholieken en protestanten, die, zoals u wel eens gelezen zult hebben, zich graag 'Orangisten' noemen alsof de tijd er in 1690 was blijven stilstaan.

In 1739 ontstond er weer een nauwe band tussen Zuylen en Amerongen toen een broer van de vader van Belle, Generaal

Isabella Agneta Elisabeth van Tuyll van Serooskerken,
"Belle van Zuylen" (1740 - 1805)
schilderij op doek door Jean Humbert
Foto: Iconographisch Bureau 's Gravenhage

Jan Maximiliaan van Tuyll van Serooskerken 3), in dat jaar trouwde met Ursula Christina van Reede, zuster van de vierde graaf van Athlone. Zij kregen vijf kinderen, twee jongens en drie meisjes, van wie de jongste, Anna-Elisabeth, de hartsvriendin zou worden van Belle van Zuylen. Hun moeder overleed een jaar na de geboorte van het laatste kind. Jan Maximiliaan van Tuyll hertrouwde zes jaar later met een weduwe, jonkvrouwe Jeanne Elisabeth de Geer, die geen kinderen had en over een groot fortuin beschikte dat de kinderen van Jan Maximiliaan ten goede zou komen. Deze tak van de Van Tuylls kocht een imposant huis op het Lange Voorhout in Den Haag waar later de Koninklijke Bibliotheek zou worden gevestigd en nu de Hoge Raad is ondergebracht. In Brabant werd het Kasteel Heeze met zijn uitgestrekte landerijen aangeschaft. Maar Jan Maximiliaan zou niet lang van deze rijkdommen genieten, hij overleed negen jaar na zijn tweede huwelijk. De vader van Belle van Zuylen, Diederik Jacob, werd naast de stiefmoeder voogd over de vijf kinderen. De verhouding tussen de stiefmoeder en de kinderen was niet zo best en ze zochten vaak troost op Zuylen of op Amerongen bij hun tante, de weduwe van de vierde graaf van Athlone, bij wie Belle ook vaak op bezoek kwam. Maar vooral na de dood van de stiefmoeder werden deze banden nog intiemer.

De oudste van de vijf kinderen, Frederik Christiaan (Frits) die twee jaar jonger was dan Belle, vroeg haar zelfs ten huwelijk. Bekend is de brief van 19 januari 1763 van Belle aan hem, waarin ze hem vriendelijk afwijst. Men is dan op Zuylen bij de Van Tuylls nog wachtende op een beslissing van de graaf von Anhalt die maar niet komt, wat Belle vrij onverschillig laat. Ze schrijft Frits dat, indien zij niet met de graaf von Anhalt zou trouwen, dit niet betekent, dat zij dan als vanzelfsprekend zijn vrouw zou worden. Ze eindigt met

"Adieu, mijn kaars gaat uit, mijn kamermeisje valt in slaap. Het is één uur, ik ga ook naar bed. Adieu mijn beste neef, ik zal altijd je vriendin blijven. Je denkt dat je zonder mij niet gelukkig kan zijn, maar dat is een illusie, waarvan zoveel mensen de onjuistheid hebben ondervonden. Ik wens en ik hoop dat je het geluk zult vinden in welke toestand de voorzienigheid je ook brengt en welke vrouw zij je ook mag toedenken".

Belle wist, dat er nog veel aan zijn chaotische opvoeding haperde en de dag daarna gaf ze hem nog de raad Duits, wiskunde en geschiedenis te leren, zaken die voor zijn militaire loopbaan noodzakelijk waren. Misschien zou hem dat, naast het verdriet dat zij hem nu deed, een beetje goed doen.

Tegelijk met de mislukte romance tussen Belle en neef Frits, ontspoon er zich nog één en wel tussen de broer van Belle, Ditie, en zijn nicht Anna Elisabeth, Annebetje, de hartsvriendin van Belle. Die liefdesrelaties bewijzen wellicht dat de Van Tuylls vrij geïsoleerd leefden, er weinig andere contacten waren, maar ook dat er een prettige familiesfeer heerste. Ditie had echter al even weinig succes bij Annebetje als Frits bij Belle. Annebetje gaf de voorkeur aan Frederik Christiaan van Reede, vijfde graaf van Athlone, baron van Agrim, vrijheer van Amerongen en heer van Middachten. Belle gaf toe dat Frederik Christiaan zich beter de allure van een minnaar wist aan te meten, maar hij miste de fijngevoeligheid van Ditie.

In het boek van A.W.J. Mulder over het kasteel Amerongen en hun bewoners wordt de vijfde graaf van Athlone gekarakteriseerd als een weinig begaafd iemand. Hij had veel vijanden in het gewest, schrijft de auteur 4), en in het algemeen was men weinig over hem te spreken. Toch werd hij in 1782 benoemd tot Hoofdschout van de stad Utrecht, een buitengewoon verantwoordelijk ambt, dat Athlone niet op de juiste wijze waarnam. Volgens de gedenkschriften van Gijsbert Jan van Hardenbroek was hij een man van weinig betekenis en ijdel. Dat was ook wat Belle over hem dacht en ze had graag gewild dat haar vader, als voogd van Annebetje, haar enigszins zou hebben gewaarschuwd, maar dat lag niet in de aard van Diederik van Tuyll.

Vervolgens werd Ditie verliefd op de zuster van graaf van Athlone, Maria Frederica. Zijn kansen bij haar waren groter, maar zij stelde de eis, dat hij zijn carrière als commandant bij de Marine zou opgeven, wat Ditie door familie en kennissen sterk werd ontraden. Door liefdesverdriet gekweld en ook door een zwakke gezondheid overleed hij in Napels, 29 jaar oud.

Maar terug naar Belle en Annebetje en de periode waarin de band tussen Zuylen en Amerongen het stevigst was. Daar de twee vriendinnen elkaar geregeld ontmoetten, zijn er in Nederland praktisch geen brieven tussen hen gewisseld en uit

Anna Elisabeth Christina van Tuyll van Serooskerken,
1745 - 1819

Gehuwd met Frederik Christiaan Reinhard van Reede.
schilderij op doek door M.J. Quadal

Foto: Iconographisch Bureau, 's Gravenhage

de periode waarin Belle, na haar huwelijk met De Charrière in Colombier woonde, bestaat er niet veel correspondentie. Verschillende brieven blijken echter zoek te zijn geraakt in de moeilijke tijden in Nederland en in heel Europa, mag men zeggen. Wel komt de naam van Annebetje herhaaldelijk voor in brieven van Belle aan Constant d'Hermenches bijvoorbeeld, en aan haar broers Ditie en Vincent.

Annebetje had een vrolijker en opgewekter karakter dan Belle "Elle me distrait de mes inquiétudes mortelles", schreef Belle aan d'Hermenches in het begin van hun geheime correspondentie.

We weten niet waarom Belle niet op het huwelijk van Annebetje met de graaf van Athlone aanwezig was; misschien wilde zijn familie haar liever op afstand houden om haar invloed op zijn toekomstige echtgenote te verhinderen. In een brief aan haar moeder, die wel bij het huwelijk was schreef Belle: "Wat mij betreft, een boek vol adellijke titels zou mij die dag niet doen benijden" - (misschien een zinspeling op het feit dat Annebetje zich door mooie titels had laten verleiden) - "voor mij", gaat ze verder, "is er wel iets anders nodig om het afschrikwekkende van een eeuwige verbintenis goed te maken. Ik hoop, dat mijn nicht 'dat andere' aanvoelt, of dat ze zich niet huiverig voelt, dat ze vrolijk is en dat ze maar een klein beetje zal huilen, want huilen zal ze, dat hoort erbij, zegt men!" (15 december 1765) 5).

In een periode van vijftien jaar bracht Annebetje negen kinderen ter wereld en zolang Belle in Nederland was - dat was tot en met de geboorte van de eerste vier kinderen - verzorgde zij de jonge moeder.

Uit opmerkingen in brieven van Belle over het huwelijk van Annebetje met graaf Athlone en ook uit brieven van Annebetje zelf is op te maken dat de verhouding met haar man niet zo best was, vooral door gebrek van verantwoordelijkheidsgevoel bij de graaf. Belle vond het bijvoorbeeld 'akelijk' (ze gebruikt dat Nederlandse woord in een brief aan Ditie), dat de graaf zijn oudste zoon, die pas één jaar was en Lord Agrim werd genoemd, liet inenten tegelijk met drie kinderen van de familie Bentinck op het moment, waarop Lady Athlone van haar tweede kind in Den Haag moest bevallen. De kans op besmetting leek zó groot, dat familieleden of goede kennissen van Belle haar geen onderdak wilden verlenen omdat zij haar vriendin Annebetje in die pe-

riode geregeld opzocht. Belle had daarom kamers gehuurd in de Papestraat voor zichzelf, haar kamermeisje en de oude knecht van Zuylen. Zij maakte gebruik van een huurrijtuig, want de graaf dacht er niet aan zijn koets ter beschikking te stellen, terwijl Belle toch alleen maar in Den Haag was om zijn vrouw gezelschap te houden! (Brieven van 21 december 1767 en 14 januari 1768).

Men leefde toen op Amerongen op grote voet, wat door de twee vriendinnen met lede ogen werd waargenomen. De eenvoud op Zuylen sprak hen veel meer aan. Belle beschrijft in een brief aan Ditie van 9 juli 1770 dit aardige tafereeltje: "Lady Athlone was in mijn kamer terwijl ik mij kleedde. Zij was bezig met een handwerkje, zittend op een stoel naast mijn bed, waarop haar kleine meisje lag te slapen en mijn hond aan de voeten van het kind lag. Ik bewonderde deze schilderachtige harmonie en het geheel was charmanter dan de kamers in Amerongen of op de kastelen van de belangrijkste heren waar ieder kind zijn eigen wieg heeft en een oppasser die honden en katten verwijdert". Het enigszins moeilijke huwelijk van Annebetje en het al vier jaar voortslepemde huwelijksproject van Belle met markies De Bellegarde brachten de twee vriendinnen nog dichter bij elkaar. Hoewel Belle de vaagheid van haar omgang met de markies niet zo onprettig vond, was Annebetje van mening, dat er eindelijk eens duidelijke taal moest worden gesproken. Ze nodigde een groep vrienden uit op Amerongen, onder wie ook De Bellegarde en Belle. Deze meldde aan d'Hermenches dat ze twee dagen en twee nachten met de markies onder één dak had doorgebracht, maar ze hadden een kamer ieder aan het andere eind van een lange gang. Belle was toen 28! Het waren vrolijke dagen en Annebetje had zelfs de indruk, dat De Bellegarde echt op Belle verliefd was. De pret duurde echter niet lang, de ouders van Belle, beducht voor roddels, lieten hun dochter terughalen. Een paar dagen later kwam de vrolijke groep, met inbegrip van de markies naar Zuylen, waar een gezellig diner werd aangeboden. Op aandringen, waarschijnlijk van Annebetje, nam De Bellegarde eindelijk een beslissing. Hij vond, dat hij Belle niet waardig was, wat misschien alleen maar een elegante manier mag worden genoemd om te zeggen dat haar bruidsschat ontoereikend was voor het vereffenen van zijn schulden. Belle lijkt er geen moment om te hebben getreurd. (Brieven van 28 juni 1768 en 7 juli 1768).

Haar ouders moesten nu naar een andere partij voor haar gaan uitzien. Haar moeder stierf echter enkele maanden later en haar vader bleef alléén met het probleem zitten. Belle zelf wist intussen wel wie zij wilde, namelijk Charles-Emmanuel de Charrière. Maar haar vader vond dit een *mésalliance*. Andersom interesseerden de huwelijkskandidaten met wie haar vader onderhandelde háár weer niet. Annebetje, die in deze moeilijke omstandigheden de enige was die haar niet wat kon opbeuren, zorgde er voor, dat Belle en De Charrière elkaar in Den Haag konden ontmoeten. Hij maakte ook deel uit van hun gezelschap, toen ze in 1769 een paar weken in Spa gingen kuren.

Daarna begon Belle op Amerongen in wat toen de 'chambre des arts' werd genoemd weer te schilderen, d.w.z. portretten in pastel te maken (brief van 23 april 1770). Ze raadpleegde hiervoor de beroemde pasteltekenaar Maurice Quentin de La Tour, die in 1766 het fraaie portret van haar maakte dat zich nu in het Musée d'Art et d'Histoire van Genève bevindt. Hij antwoordde daar uitvoerig op met zijn brief van 5 maart 1770. Hier, op Amerongen, hangen twee portretten door haar gemaakt, dat van haar vriend Claude de Salgas en dat van de graaf van Athlone dat in 1773 door Liotard werd voltooid.

Daar de heer van Tuyll er tenslotte toch niet in slaagde een aanvaardbare partij voor zijn dochter te vinden, trouwde zij op 17 februari 1771 met Charles-Emmanuel de Charrière en vestigde zich met hem in Colombier aan het Meer van Neuchâtel.

Een jaar later al brachten Annebetje en haar man een bezoek aan de heer en mevrouw De Charrière. Ze hadden er een huis gehuurd en verbleven er twee-en-een-halve maand. Belle vertelt aan haar broer Ditie, dat haar vriendin eerder arriveerde dan ze had verwacht. "Plotseling", schreef ze, "hoorde ik het geluid van een koets, de koetsier riep "tu! tu!" om stil te houden. Ik loop naar het raam, ik zie twee paarden en daarachter nog twee paardenkoppen, ik loop naar de deur van mijn kamer, ik roep: "Is dat Mme d'Athlone" - "ja", wordt er geantwoord. Een seconde later val ik beneden in de armen van mijn nicht, haar lachend en huilend omhelzend, zo verrast als was ik niet op de hoogte geweest van haar komst en alsof ik nauwelijks geloven kon dat zij het was, in persoon in Colombier, bij mij.

"Ze zijn ongelooflijk charmant, gelukkig, tevreden. Mylord vermaakt zich uitstekend; hij is de vriend van alle huisgenoten, speelt piket met de heer De Charrière, besproeit de tuin van Mlle Louise en maakt grapjes met Mlle Henriette." (14 - 20 juni 1772).

Terug in Amerongen liet Annebetje als herinnering aan dit bezoek een koepel bouwen aan de rand van het bos die ze 'Le Colombier' noemde, waarin zij zich in de zomer graag terugtrok. De koepel werd helaas afgebroken 5).

Het is waarschijnlijk dat Annebetje bij een van de laatste bezoeken van Belle aan Nederland in 1773, 1774 of 1775, haar op de hoogte bracht van de lamentable toestand van de financiën van het gezin en de hoge schulden die erop drukten. Zoals uit een brief van veel later, 28 maart 1796, blijkt, moet Belle haar toen op het hart hebben gedrukt zelf het beleid van het gezin in handen te nemen en de nodige maatregelen te treffen om aan een dreigende ondergang te ontkomen. Graaf Athlone heeft toen bepaalde functies aanvaard en op voorstel van Belle getracht in Engeland voor hem en zijn zoon de inkomsten te verkrijgen die aan hun titels verbonden waren. Daar waren heel wat onderhandelingen voor nodig omdat Athlone nooit in Engeland had gewoond en dat werd wel geëist. Graaf van Athlone heeft dat tenslotte ook gedaan, zoals uit die brief van Annebetje van 28 maart 1796 blijkt. Zij schrijft daarin: "Hoe moet ik u nog bedanken, mijn liefste, actieve en bewkame vriendin. Mylord Athlone is uitstekend gevestigd in Ierland, Lord Agrim is officier bij de Dragonders van het vierde regiment der koningin. Dat is allemaal jouw werk. Zonder jou had ik noch het denkbeeld, noch de beslistheid gehad om onze zaken te regelen. Ik weet dat de heren Brown en De Salgas een handje geholpen hebben, maar ik kan je verzekeren dat je mij enthousiast hebt weten te maken voor Engeland. Zonder jou zouden mijn karakter, geest en oordeel onder de onzekerheid hebben geleden die onze familie zo typeert. Ik zou geoordeeld hebben met de blik van een ander, en de zaak hebben opgegeven omdat er zich moeilijkheden voordeden. Jouw vriendschap, jouw inspanning voor de belangen van mij en mijn kinderen (die ik, sinds ik je ken, bij niemand anders ben tegengekomen) met daarbij zoveel kennis en intelligentie, hebben mij geleid en beziel. Ik kan je niet zeggen of ik lang van die voordelen zal kunnen genieten. Het leven van hen die ik noemde, hangt

niet van mij af, maar ik mag en moet je zeggen dat ze hun situatie aan jou te danken hebben. Ik heb het hun nadrukkelijk gezegd en mijn kinderen weten het. Alles wat ik goed geleerd heb is het resultaat van mijn omgang met jou. Mijn financiën zijn nu goed geregeld, als Mylord mij mijn gang laat gaan, anders kan ik niet alles doen wat ik zou willen. Toch is het het effect van je raadgevingen dat ik de wanordelijke gang van zaken belet en stopgezet heb, een jaar voor de Revolutie. Ik zeg: jouw raadgevingen: dat wil zeggen volhouden. Het heeft wel heel wat moeilijkheden tussen mij en Mylord veroorzaakt, maar ik heb niet toegegeven en enkel aan het essentiële gedacht, dat wil zeggen dat Mylord op de hoogte werd gebracht van de schulden, maar niet in staat werd gesteld ze groter te maken, en dat niettegenstaande de Revolutie. Ik kan stilaan mijn fortuin overzien, maar het lukte mij niet zonder een methode die onze verstandhouding verslechterde, omdat alle andere mislukten. Luister dus niet naar roddels en wees er wel van overtuigd dat het niet voor niets was, noch dat je tegen dovemansoren sprak".

Uit deze brief zou bijna afgeleid kunnen worden dat Belle van Zuylen de bewoners van kasteel Amerongen van de ondergang heeft gered. Als dat zo is, is dat het resultaat van de nauwe banden die tussen Zuylen en Amerongen, maar vooral tussen Belle en Annebetje, bestonden.

Simone Dubois

Noten.

1. Anna Elisabeth Christina (Annebetje) van Tuyll van Serooskerken (1745-1819), dochter van Jan Maximiliaan (broer van Belle's vader) en Ursula Christina Reiniera van Reede. Anna Elisabeth trouwde op 29 december 1765 met Frederik Christiaan Reinhard van Reede, vijfde graaf van Athlone (1743-1808).
2. A.W.J. Mulder met medewerking van wijlen prof. dr. ir. D.F. Slothouwer, 'Het Kasteel Amerongen en zijn bewoners', Maastricht, 1949.
3. Jan Maximiliaan van Tuyll van Serooskerken (1710-1762), trouwde in 1739 met Ursula Christina van Reede (1719 - 1747). Hij hertrouwde in 1753 met Jeanne Elisabeth de Geer (1708-1766), weduwe van Sir Walter Senserf.
4. Zie noot 2, pag. 130.
5. Zie noot 2, pag. 136.

OUDE LAKENS VOOR KASTEEL AMERONGEN

De enige maanden geleden uitgeroepen noodkreet 'oude lakens gevraagd', heeft een goede respons gehad. Een grote hoeveelheid lakens werden meegebracht tijdens een bezoek aan het kasteel of alleen maar afgegeven.

De groep vrijwilligers Engelen van Kasteel Amerongen, textielrestauratoren, wil iedereen heel hartelijk bedanken die met enthousiasme haar/zijn lakens heeft afgestaan. De Engelen zullen deze lakens een nieuw leven geven: zij zullen ze veranderen in hoezen, zodat de komende winter diverse meubelen beter beschermd kunnen worden.

* * *

TUINKABOUTERS VOOR HET FIJNE, BOSKABOUTERS VOOR HET GROVE WERK

Lions Club Utrechtse Heuvelrug en Rotary Club Doorn verrichten gezamenlijk achterstallig onderhoud rond en in tuin en park van Kasteel Amerongen. [#) bron: blz.31]

De tuin van Kasteel Amerongen wordt al een groot aantal jaren onderhouden door PHB (Stichting tot Behoud van Particuliere Historische Buitenplaatsen, een groep vakkundige tuinlieden die werken met subsidie van het Ministerie van Landbouw [zie Bulletin nov. 1987 nr. 9, blz. 3 (red.)]), en een plaatselijk tuinonderhoudsbedrijf. Deze professionele werkers worden daarbij gesteund door een groep vrijwilligers en vrijwilligsters, die de veelzeggende naam 'Tuinkabouters' dragen. Mede door hun inzet is de grond rondom het Kasteel omgetoverd van een flink aantal vierkante meters met voornamelijk achterstallig onderhoud, tot een tuin die met recht de omschrijving Kasteeltuin mag dragen.

Na een overstroming in het voorjaar van 1988 deden de Tuinkabouters een beroep op de 'sterke mannen' van de Lions Club Utrechtse Heuvelrug om te helpen bij het zwaardere werk: het vrijmaken van jonge beukenaanplant naast het Kasteel, die was overwoekerd met allerlei opslag van brandnetels tot vogelkers, met als achterliggende gedachte dat het in de daarop volgende jaren wellicht weer mogelijk zou

zijn om het onderhoud machinaal uit te voeren.

Verbazing

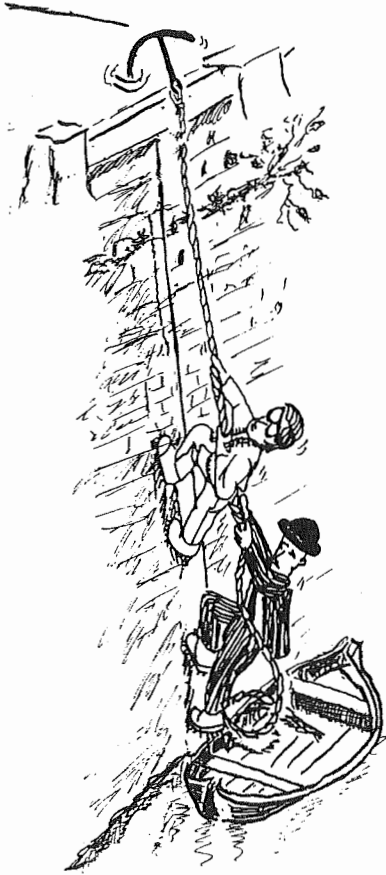
Tot ieders verbazing bleek na een aantal zaterdagen noeste arbeid de beukenaanplant redelijk ongeschonden uit de strijd tevoorschijn gekomen te zijn, en was naast het fenomeen Tuinkabouters ook dat van de Boskabouters geboren. Het gemeenschappelijk doel van beide was het bijdragen aan het onderhoud van tuin en park rondom het Kasteel. De taakverdeling was simpel: de Tuinkabouters deden het fijne en de Boskabouters het grove werk. Als extra activiteit werd in het voorjaar van 1990 het hand- en graafwerk verricht voor de aanleg van het eerste deel van een beregeningsinstallatie in de tuin, die financieel mogelijk was gemaakt door bijdragen van de Vriendenkring van Kasteel Amerongen. (Inmiddels is een uitbreiding van de installatie op dezelfde wijze ook al gereed gekomen [red.]¹) Deze installatie gaf een enorme verbetering van de conditie van de planten, struiken en heggen, en spaarde de Tuinkabouters een heleboel gesjouw met emmers en gieters.

Onderhoud

Intussen lagen nog grote stukken van de tuin te wachten op aanvullend onderhoud. In het najaar van 1990 werd daarom een interservice verbond gesloten tussen de Lions Club Utrechtse Heuvelrug en de Rotary Club Doorn, dat leidde tot het ontstaan van het Boskaboutercollectief. In een door alle partijen zeer gewaardeerde samenwerking wordt in voor- en najaar twee maal per maand op zaterdagochtend - onder strakke supervisie van Aaf, een voorvrouw van de Tuinkabouters - ongewenste opslag van esdoorn, meidoorn en andere stekeligheden verwijderd.

Inzet

Dankzij de inzet van deze gemiddeld genomen redelijk geletterde ongeschoolde arbeiders is het mogelijk gebleken het achterstallig onderhoud in te halen, en de zichtlijn van het Kasteel naar de Rijn te herstellen. Bovendien kan het meeste groot onderhoud nu weer machinaal plaatsvinden. Een plezierig randeffect van het krachtdadig snoeien, c.q. neerhalen van meidoorn en andere opslag is, dat allerlei kleinwild een acceptabele behuizing heeft kunnen vinden in de afgezaagde, opgestapelde takkenbossen. De vaklui noemen die bergen 'rillen'.

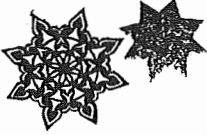

De inzet voor het Kasteel valt ook nog met het aangename te verenigen: één van de Lions geniet van zijn alpinistische hobby op het bastion. Het metselwerk is door de tijd zodanig vergaan dat een (te) groot aantal esdoorns vaste wortel in de muur heeft geschoten. Noch vanaf de gracht, noch vanaf de top van de muur is het mogelijk om hier bij te komen. Een alpinistische uitrusting blijkt een effectief hulpmiddel te zijn om deze uitgroeisels te bereiken. Zeer te waarderen is dat zijn beide zoons met groot enthousiasme aan dit karwei deelnemen, en zorgen dat het afgezaagde hout in een bootje, en niet in de gracht terecht komt. Interservice met extensie!

De waarde van het Boskabouter collectief is gelegen in een aantal aspecten. Allereerst is het 'We serve' aan de eigen woonomgeving, maar zeer zeker ook aan de vrijwilligers die het tuinonderhoud verzorgen. Vervolgens is het

interservice karakter van dit project van enorme waarde: het vergroot het gezichtsveld tot buiten het kringetje van de eigen Lions Club. De laatste opsteker was dat deze wijze van onderhouden van de tuin van Kasteel Amerongen, door de inzet van vrijwilligers, als voorbeeld gesteld werd door de landelijke werkgroep Onderhoud Monumentale Gebouwen: zo kan dat en zou dat elders ook moeten. Dan blijkt dat 'we serve' ook naar buiten gewaardeerd wordt, en dat is dan mooi meegenomen.

J.C. de Ridder, voorzitter
H.C. Schamhardt, secretaris
Lions Club Utrechtse Heuvelrug

KERSTMARKT 1993

De winkelcommissie organiseert ook dit jaar samen met haar vrijwilligers een kerstmarkt. Evenals vorig jaar wordt deze gehouden in het Koetshuis van Kasteel Amerongen. Het Koetshuis leent zich uitstekend voor een dergelijk evenement en een aanbeveling is nauwelijks nodig.

Bij het ter perse gaan van dit bulletin werd al hard gewerkt om weer een gevarieerd assortiment artikelen te vergaren. Wij kunnen wel enige artikelen beschrijven, maar is het niet veel aardiger om U te laten verrassen? Uiteraard zal ook de dit voorjaar ten doop gehouden theedoek met daarop een recept uit 1750 verkrijgbaar zijn.

Bij het haardvuur kunt U genieten van een kopje koffie of thee met - traditioneel - de kasteelkoekjes. Liever een glaasje wijn? Wie weet.....

We zouden het bijna vergeten maar, heel belangrijk, de opbrengst van de kerstmarkt komt ten goede van de restauratie en de instandhouding van ons mooie kasteel.

We hopen u graag te kunnen verwelkomen op:

donderdag	25 november	10 - 12 u.	voor ouderen en voor wie 'kalm aan' beter is),
"	"	14 - 17 u.	iedereen is welkom.
vrijdag	26 november	10 - 17 u.	gezellig U te zien,
"	"	18 - 21 u.	heel sfeervol.
zaterdag	27 november	10 - 17 u.	de tafels zijn weer gevuld.

Parkeren: auto, fiets e.d. op 'de Laan', het plein buiten de kasteelhekken.

U loopt dan via de oprijlaan in de tuin naar het Koetshuis.

Voor wie deze afstand te ver of anderszins onoverkomelijk is: wilt U zich dan melden bij de kasteel-hekwachters voor andere parkeermogelijkheden?

Tot ziens op de Kerstmarkt in het Koetshuis!

KASTEEL AMERONGEN HUISCONCERTEN 1994

- 23 april '94** **Barok en vroeg-klassiek.** Twee gerenommeerde fluitisten, Rien de Roode en Thies Roorde, begeleid door clavecimbel en cello, vertolken ondermeer werken van Haydn en Stamitz
- 7 mei '94** **Evgenij Soifertis,** behorend tot de briljante jongere generatie Russische pianisten, speelt muziek van Sjostakovitsj en Prokofiev.
- 4 juni '94** Bijzonder slotconcert, uitgevoerd door het **Schumann Ensemble.** Vier strijkers hebben zich gegroepeerd rond de eminente pianist Willem Brons en klarinettist Piet Honingh. Op het programma staan Mozart, Bartok en Dvorak.

ALLE CONCERTEN OP ZATERDAG, aanvang 20.15 u.

KAARTVERKOOP IN AMERONGEN

- Losse kaarten: * Boekhuis 'Het Kompas', Overstraat 9
 * V.V.V Drostestraat 20
 * Aan de zaal, indien niet uitverkocht

Toegangsprijs: Concert f20,- (f17,50 voor donateurs, 65+ en CJP; op vertoon van geldig bewijs).

- Abonnementen: * 6 concerten: f 105,--
 [* 3 concerten in 1993: f 52,50 - voorbij]
 * 3 concerten in 1994: f 52,50

Reservering: Reserveren van losse kaarten en abonnementen kan uitsluitend bij mevrouw van Gorcum:
 03434 - 56494 tussen 13.00 en 20.00 uur.

* * *

INDRUKKEN VAN BEZOEKERS....

**Opmerkingen uit het gastenboek bij de tentoonstelling
'Soveel eer en gunst'
zomer 1993**

De bezoekers kwamen uit alle windstreken; daarbij vertegenwoordigden zij (bijna) al onze provincies. Het buitenland ontbrak niet op het lijstje 'woonplaats': we zagen Engeland, Brazilië, Italië, Duitsland, Amerika. Zo op het oog kon de bezoeker in groepjes worden ingedeeld: pierewaaiende passanten, fanatieke kastelen-fans, bedachtzame tentoonstellings bezoekers, met daartussenin nog een groot scala aan variaties. Met elkaar hadden deze bezoekers iets gemeen: zij ontdekten Kasteel Amerongen! Positief of negatief, maar zij ontdekten iets.

Hieronder volgt een compilatie uit het gastenboek:

'Interessant die oude dingen'

'Heel mooi en iets om steeds weer naar terug te keren'

'Oma vindt het heel interessant' Het blijkt dat Oma de eerbiedwaardige leeftijd van 90 jaar heeft.

'Beetje onvriendelijke lui hierzo. Kasteel wel mooi, njah? Irritant alarm!'

'Het was erg interessant. Goede uitleg van de dames. Vooral het porselein was erg interessant om te zien. Het hemelbed zou ik niet graag op slapen.'

'Verder gaan met restaureren! Verder is het heel mooi.'

'Helemaal uit m'n dak!! '

'Zeer de moeite waard! (en wat mooi die zo goed geschikte bloemen er tussen, knap!)

'Onwijs mooi, dus de moeite waard.'

'Het is heel gezellig, ik zou hier graag een paar daagjes willen wonen (dank U).'

'Tentoonstelling boeiend, vooral historisch.'

'Mooi, jammer dat het gebouw zoveel achterstallig onderhoud heeft (vocht etc.).'

'Baie interessant! (een bezoeker uit Z-Afrika)

'Het eerste "levende" oude kasteel dat we zagen.'

'Laat het lang in stand houden, schitterend!.'

'mooi, interessant, veel verteerd helaas.'

'Beetje armoedig Kasteel. Wat een zootje - voor dat geld - neem een voorbeeld aan het Louvre.'

'war sehr schön, hat mich sehr gefreut.'

'Het is leuk om te lopen waar koningen en vorsten ook hebben gelopen.'

'Well preserved! We enjoyed seeing the house and all the beautiful things in it!'

'In Ehrfurcht und andächtig betraten wir die heiligen Hallen, die unserem Kaiser, Sr. M. Wilhelm II, Zuflucht gewährten.'

'Très bien aménagé, intéressant.'

'Indrukwekkend, heeft ons in 1940 echter niet geholpen.'

'Blij dat de tijd van "mooren", regels, overvloedige weldaad en bedienden hier voorbij is.'

'Wij wisten niet dat zó dichtbij iets zeer unieks was.'

'Erg interessant en mooi! Jammer dat het langzaam ver gaat (muren en stoffen).'

'Slecht verlicht, jammer dat zoveel vertrekken niet toegankelijk zijn.'

'Heel interessant om te zien, om zo de leefomstandigheden zó te zien, om een beetje een indruk tenminste te krijgen.'

'Het koper in de keuken zag er keurig uit! Compliment.'

'We zijn hier voor de 5e keer. Het blijft prachtig.'

'Na al die eeuwen nog steeds mooi.' (In een fraai handschrift wordt de achternaam "Borre" vermeld, verre familie van de oorspronkelijke ?)

'Bijzonder indrukwekkend en rust en sfeer uitstralend, vooral door het op 'je gemak' te beleven (goed: zonder gids).'

#) Bronvermelding van 't artikel 'Tuinkabouters en Boskabouters, blz. 24.

Bron: The Lion, Nederlandse uitgave, januari 1993,
30e jaargang nummer 4.

KASTEEL AMERONGEN MAG RESERVE VORMEN

"De vier kasteelmusea in de provincie Utrecht, waaronder Kasteel Amerongen, mogen met ingang van dit jaar exploitatieoverschotten behouden en gebruiken voor het vormen van reserves. Het gaat om vier musea die een provinciale subsidie ontvangen". Een en ander werd vermeld in het artikel van 16 september '93 in de 'Doornse Krant De Kaap'. Wij lezen verder en zien: "dat drie van de vier musea, Kasteel Amerongen, Kasteel Sypsteyn en Slot Zuylen, maximaal 20 procent van het exploitatie-overschot voor reserves mag gebruiken. Overschrijden de overschotten de genoemde percentages, dan zal de overschrijding in mindering worden gebracht op de subsidies."

"Het beleid van Gedeputeerde Staten is erop gericht de culturele instellingen net als de welzijnsinstellingen meer marktgericht te laten opereren."

Museum Flehite in Amersfoort krijgt een andere regeling opgelegd; daar "geldt een percentage van 15 procent."

COLOFON

Bulletin Kasteel Amerongen

Uitgave: Stichting Vriendenkring Kasteel Amerongen

Kasteel Amerongen, Drotestraat 20, 3958 BK Amerongen
tel.: 03434 - 54212

Redactie: A.M. van Heijst
B.E.O. van der Laan
Eindredactie: H.F. Rotgans - van Blerkom

Kasteel open: 1 april - 1 november
dinsdag t/m vrijdag 10 - 17 uur
za-, zon- en feestdagen 13 - 17 uur
maandag's gesloten.

Druk: Offset, Print '81, Doorn.

EVERT SNEL
PIANO'S - VLEUGELS
WERKHOVEN

TELEFOON 03437-1741/1577 FAX 03437-2059
BRINK 10/3985 SB WERKHOVEN
INKOOP, VERKOOP, VERHUUR / RESTAURATIE,
STEMMEN, ONDERHOUD / CONCERTSERVICE

INSTALLATIEBEDRIJF
MEIJER B.V.
AMERONGEN

elektrotechnisch installatiebureau * gas- en waterfitter *
lood-, zink- en dakwerk * centrale verwarming * ventilatie *
sanitair *

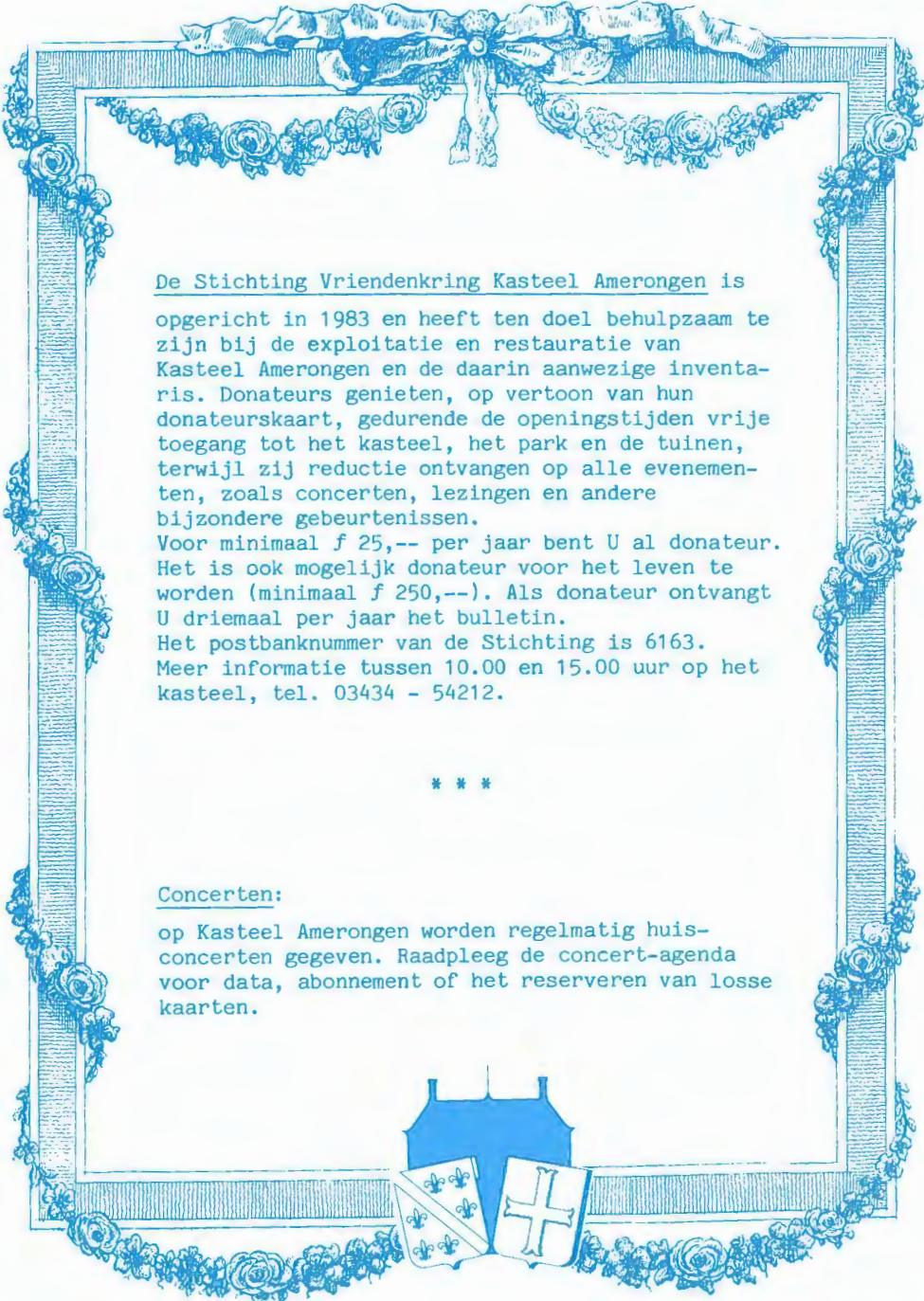
OVERSTRAAT 11 - TEL. 03434-51233

Aannemersbedrijf

M. Kleinveld en Zn. B.V.

Rijnstraat 1
3958 BE Amerongen
tel: 03434 - 51756
54208

Ook voor hout- en plaatmateriaal

De Stichting Vriendenkring Kasteel Amerongen is opgericht in 1983 en heeft ten doel behulpzaam te zijn bij de exploitatie en restauratie van Kasteel Amerongen en de daarin aanwezige inventaris. Donateurs genieten, op vertoon van hun donateurskaart, gedurende de openingstijden vrije toegang tot het kasteel, het park en de tuinen, terwijl zij reductie ontvangen op alle evenementen, zoals concerten, lezingen en andere bijzondere gebeurtenissen.

Voor minimaal f 25,-- per jaar bent U al donateur. Het is ook mogelijk donateur voor het leven te worden (minimaal f 250,--). Als donateur ontvangt U driemaal per jaar het bulletin.

Het postbanknummer van de Stichting is 6163. Meer informatie tussen 10.00 en 15.00 uur op het kasteel, tel. 03434 - 54212.

* * *

Concerten:

op Kasteel Amerongen worden regelmatig huisconcerten gegeven. Raadpleeg de concert-agenda voor data, abonnement of het reserveren van losse kaarten.

